

לא על השכר לבדו ד"ר איציק אברמוביץ בשדה

יוסי מלול - משק הבקר
hmb-malul@icba.org.il

רופאי השדה הם חוז החנית של "החקלאית" וגם הזמות שלה. ברפת מתפתחת מערכת יחסים מקצועית וחברתית שנותנת תועלות והנאה לרופא ולרפתנים. זה גם מה שמחזיק את הרופא בעבודתו השגרתית, יום אחר יום, במשך שנים רבות. סיור עם רופא שרואה בעבודתו גם שליחות ואהבה

שיש לו אזור קבוע במרחב של ירושלים, אחד האזורים הגדולים בארץ (מבחינה גיאוגרפית). לאיציק יש שלושה מעגלי משקים וכולם שיתופיים - משום מה, אין רפתות משפחתיות באזור ירושלים.

- דרום ירושלים - איזור גוש עציון - ראש צורים ומגדל עוז.
- מערב ירושלים - מעלה החמישה, "רפת יהודה" בצרעה, ונתיב הל"ה (אתר עגלות).
- ים המלח - גלגל, אלמוג וקליה.

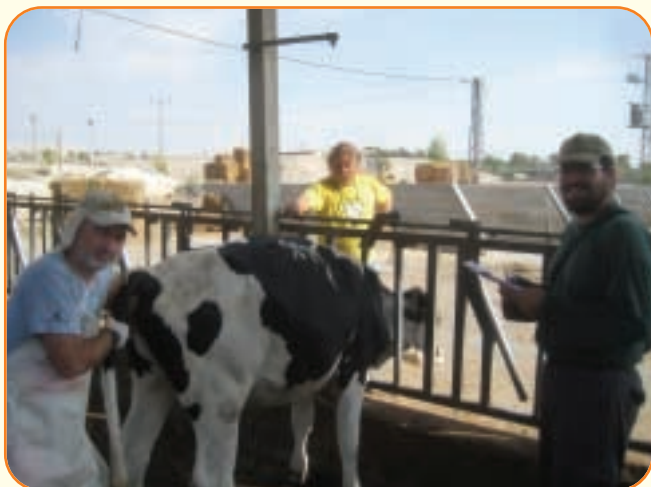
העונה רגועה יחסית, לקראת סיום ההמלטות וכניסה לקיץ כבד. הרפת עונתית בחלקה ובחודש ספטמבר לא מזריעים את הפרות - הן פשוט לא מתעברות.

בחוף האווירה רגועה מאוד, שקט נעים, ציפי מגיעה עם רשימה לביקור רופא שהוציאה מ"נעה", הפרות כבר קשורות בבית החולים המקומי. איציק מתלבש בבגדי עבודה, בסינר ובכובע רחב שוליים, מארגן את המנשא עם הציוד הרפואי ונכנס לסככה. הוא מכיר את הפרות וגם רואה את סימני הגיר שהוא מרח על גבן בביקור הקודם. כך עוברים, פרה-פרה, בודקים, מאבחנים, מתלבטים ומחליטים. נותנים תרופה, זריקה, עירוי או מבקשים להביא לביקור נוסף. איציק מקריא את האבחנה והטיפול, מסמן על גב הפרה וציפי רושמת בדף. הבעיה המרכזית בשבוע האחרון היא

שעת בוקר מוקדמת, השמש ממש לפני זריחה, הרפתנים מתחילים להגיע וד"ר איציק אברמוביץ כבר נמצא ברפת גלגל. הוא יוצא מהבית בירושלים ב-05.10, כדי להספיק ולטפל בשעות הקרירות והשקטות. גם לציפי, מנהלת הרפת בגלגל, זה מתאים מאוד - לאחר החליבה וקשירת הפרות. ביום ראשון הביקור קצר ומאפשר, מעבר לטיפולים ולבדיקות הדחופות, גם שיחה רגועה של ציפי עם איציק על עניינים שונים. ביום רביעי נערך הביקור הארוך ואדריאנה, אחראית הבריאות ברפת (וגם המזריעה), הולכת עם הרופא. רופא וטרינר מתחיל כסטודנט עם ציוני סף גבוהים, לומד 7 שנים בבית הספר לרפואה, עד לקבלת התואר ואחר כך שנות כהונה כמחליף באזורי הארץ, עד שמתפנה אזור קבוע שהוא יכול להשתלב בו. לא קלה היא העבודה של הרופא וגם התנאים לא מי יודע מה... גם הגיל עושה את שלו, והקריאות אחרי העבודה, והצורך להיות נחמד תמיד כדי לתת שירות ללקוח, והשגרה של עבודה די מוכרת וצפויה - כל אלה עלולים להביא לשחיקה של הרופא ולפגיעה ב"שמחת העבודה" שלו.

מרחב ירושלים

ירדתי לכמה שעות ליווי של ד"ר איציק אברמוביץ, רופא בגיל הביניים,

זאב וגדי מלווים את איציק באלמוג

עם ציפי ברפת גלגל

"החקלאית" ברפת שלנו היא שיטה טובה מאוד, הרופא מגיע גם בשעות מאוחרות לצרכים מיוחדים (לא הרבה). למרות שאנחנו עדר קטן, כמעט מדי קיץ יש איזה מחלה וצצה איזו בעיה. זה מרגיע שיודעים שיש על מי לסמוך גם במערכת הכוללת."

שיטת העבודה של החקלאית היא מיטבית ומי שממלא את התוכן הוא הרופא במשק. הוא בחזית בשביל הרפתן והוא גם הדמות המייצגת את הארגון - הרופא הוא "החקלאית" בעיני הרפתן

ההפתעה

גדי שמח לספר על ההפתעה שרפתני האזור ארגנו לאיזיק בראש צורים לפני חודש: "היה לו יום הולדת 50 והחלטנו להפתיע אותו. גילה (מרכזת הרפת של ראש צורים) הזמינה אותו ל... צניחת רחם ובדרך לרפת אני התקשרתי אליו וסיפרתי לו שיש לי... צניחת רחם באלמוג. איזיק לא איבד את השקט והבטיח שיגיע אחרי הטיפול בצניחת הרחם בראש צורים. כשהגיע לרפת הופתע לפגוש את כל רפתני האזור וגם את בני משפחתו... כמובן, שהביאו לו בגדים נקיים להחלפה ותאמנו הכול עם אשתו". "מגיע לו", מסכם גדי בהרבה חיבה. איזיק עובר את הפרות בכל הסככות עם זאב ממבוא חורון שאחראי על

ירידה לא מוסברת בחלב, אין שינוי בהזנה, יש כמה פרות עם קטוזיס, מתלבטים מה עושים. איזיק מיומן מאוד, כל הציוד נמצא בערכה, הכול נגיש וקרוב. הניסיון מנחה כיצד להתארגן והכול זורם בנחת. גם העובדה שזה ביקור קצר ואין הרבה פרות, תורמת לרגיעה.

ציפי על איזיק

ציפי מלאה מחמאות על איזיק ועל אופן מתן השירות הרפואי ברפת: "אחרי כל ביקור יושבים יחד לשיחה, יש קשר טוב, אפשר לשאול שאלות על הפרה ובעיקר על העדר כולו. איזיק מדהים ואנחנו נהנים לעבוד איתו. כל השנים הוא פה, מכיר את כל הצוות ואת כל הפרות. בזכות הקשר החם, לעתים לא נעים לי להתקשר ולהפריע לו בקריאות אחרי העבודה. גם המחליפים מצוינים והגיבוי המערכתי של "החקלאית" נותן שקט. בתקופה האחרונה קיים קשר גם עם ד"ר מאור קדמי (יועץ "החקלאית" בנושא טפילים) שמגיע הנה במהלך עבודת המחקר שלו בנוגע לקדחת 3 הימים ו-EHD."

חוזרים למשרד ושם כותבים את האבחנות והטיפול בכרטיס הפרה. איזיק אוהב את השימוש בכרטיס בנוסף על המחשב - "נכון שאת הכול ניתן למצוא במחשב, אבל הכול מונח לפני העיניים, הכול נרשם, מסומן ומודגש בדיוק כפי שאני רוצה והצצה חטופה של מס' שניות בכרטיס, נותנת לי תמונה מלאה של ההיסטוריה הרפואית של הפרה. לקבלת דוחות וניתוחים, כמובן שאני נעזר ב"נעה".

רוב הטיפולים שגרתיים למדי - טיפולים לאחר המלטה (רחם ומחלות מטבוליות), טיפולי פוריות, בדיקות היריון, טיפולים, חיסונים, אבחון וטיפול בפרות חולות. "כל פרה בריאה עוברת את היד שלי 5 פעמים, לפחות, במהלך התחלובה. כל ביקור וכל פעולה נרשמים. אני מתווה את המדיניות המקצועית, איזה פרות יגיעו ומתי. גיבשתי את שגרת העבודה עוד בהיותי רופא מחליף והוצאתי אותה לפועל מיד כשקיבלתי את האזור."

עוברים לרפת אלמוג

הביקור הסתיים, צריך לנסוע לרפת אלמוג בצפון ים המלח, גדי זאב כבר מחכים. כאן אין בית חולים ואין שער ממין, הפרות נקשרות בחצרות ובסככות והרופא מתרוצץ אחריהן. לא נוח אבל זה מה יש... אני מנצל את הזמן לשיחה עם גדי שמנהל את הרפת מאז הקמתה, לפני כ-15 שנה. רפת קטנה, 2.5 מיליון ליטר מכסה, 220 פרות: "שעות הבוקר המוקדמות מתאימות לנו מאוד כי זה אחרי החליבה, איזיק מודיע לנו מראש כשהוא יוצא מגלגל ואנחנו מתכוננים לקראתו. העבודה עם "החקלאית" טובה מאוד לאלמוג והכול בזכות העבודה המסורה של איזיק לאורך שנים.

איזיק הוא רופא טוב, אכפת לו מה קורה איתנו, מעניין ומתעניין, עד כדי כך, שלעתים בשבתות הוא מציע את עצמו לטפל בהמלטה קשה, במקום שאני מכפר דניאל

איזיק הוא רופא טוב, אכפת לו מה קורה איתנו, מעניין ומתעניין, עד כדי כך, שלעתים בשבתות הוא מציע את עצמו לטפל בהמלטה קשה, במקום שאני מכפר דניאל.

אם יש בעיה מיוחדת מביאים רופאים יועצים מהמרכז, ד"ר מאור קדמי ורופאי מח' רפואת העדר.

התשלום שמשלמים ל"החקלאית" מגיע להם בדיון. השיטה של

ל"החקלאית"
המציינת 90 שנה להיווסדה
ברכות והמשך הצלחה

ד"ר שאול צור
רומט בי"מ
054-4787396

סוכנים יבואנים CEVA FRANCE, PATRO ITALY

וזוכה לקבלת התמורה המלאה לכספו, הוא הרפתן. אני מאמין גדול מאד במערכת.

כיצד הארגון משפר את היכולות המקצועיות של חבריו?

"החקלאית" משקיעה הרבה ברופאים. ד"ר נדב גלאון, הרופא הראשי, מוביל קו של התמקדות והתמקצעות וגם הגברת הידע המקצועי הכללי בין הרופאים. סמינרים, אנשי מקצוע, אינטרנט ועדכון שוטף בזמן אמת. כאשר הרופא מתעניין בתחום מסוים, המערכת מעודדת אותו ומסייעת בידו. נדב ואופי תומכים ברצון הרופא להתקדם בתחומם.

היכן אתה נמצא על הגרף של עבודות הרופא ברפת, מול העבודות הרפואיות של הרפתן?

אני שייך לדור הישן שבו הרופא עושה את רוב העבודה הרפואית ברפת. אין טיפולים אוטומטיים ללא אבחנה מקדימה. האבחנה והתחלת הטיפול תהיה תמיד של הרופא, כשהמשך הטיפול, על פי הנחיית הרופא, יעשה ע"י הרפתן. זה תלוי גם בכישוריו של איש הבריאות ברפת ובניסיונו, שיכול לקבל עצות והנחיות מקצועיות, אבל ברוב המקרים הרופא יוביל את הטיפולים. ■

בריאות העדר ובתום הביקור נשאר לנו עוד זמן עד שהצוות מקליה, יתארגן לקשירת הפרות לביקור הגדול.

האם מודל "החקלאית" הוא מודל שמתאים לרפת גם בטווח הארוך?

"שיטת העבודה של "החקלאית" היא מיטבית ומי שממלא את התוכן הוא הרופא במשק. הוא בחזית בשביל הרפתן והוא גם הדמות המייצגת את הארגון - הרופא הוא "החקלאית" בעיני הרפתן. אך זה למעשה חלק מהתמונה, המערכת נותנת לי חופש וביטחון מקצועי להתייעצות ולתאום אנשי מקצוע מחוץ לשגרה. השקט הנפשי שלי גבוה יותר בידיעה שיש מאחוריי גוף שנותן לי "גב" ותמיכה, זה מאפשר לי להתעסק ברפואה וטרינרית נטו ללא שיקולים זרים וזה בהחלט עושה את העבודה יותר נעימה ונינוחה. אנחנו נותנים שירות שאין לו אח ורע.

מבחינה מקצועית, אין לנו כל רגשי נחיתות מול המדינות המתקדמות בתחום החלב, אלא להפך. המידע שמתקבל ונאסף מכל הארץ בשקיפות מלאה, העברת הידע בין הרופאים בצורה מלאה ובזמן אמת, האינטגרציה ושיתוף הפעולה המלא בין הגופים השונים (השירותים הווטרינריים, מדריכי שה"מ, המכון הווטרינרי, בית הספר לווטרינריה ועוד) מצוינים ומביאים למיצוי מרבי של העזרה הווטרינרית ובהחלט, מי שנהנה מכך

אהבה, שליחות, שירות ומסירות

איציק אברמוביץ גדל והתחנך בחדרה וקשר ממש עם החקלאות לא היה לו. הקשר הראשוני עם הרפת היה בזכות חברי משפחה בקיבוץ המפעיל הסמוך, שאצלם נהג לבקר בחופשות ולהצטרף לעבודה עם אבי המשפחה ברפת. ההחלטה להיות וטרינר גמלה אצלו במהלך התיכון. בשירות הצבאי גלגל את העניין עם חבריו הקיבוצניקים ולאחר השירות נענה להצעת חברו, מעין החורש, להגיע לשלושה חודשים כמתנדב לרפת. התקופה התארכה לשנה וחצי וכולה הייתה ברפת, בחליבות, בניקוי שקתות ובשאר העבודות. לאחר תקופה התנסות זו גמלה ההחלטה ללמוד וטרינריה, להתמחות בחיות משק ולעבוד ב"החקלאית".

את לימודי הווטרינריה החליט לעשות באופן עצמאי, איציק נפרד מעין החורש תוך שהוא שומר על קשר של עבודה ותורנויות בחופשים. השמועה על פתיחת בית ספר לרפואה וטרינרית, הביאה את איציק לצאת ללימודי תואר ראשון בבעלי חיים בפקולטה לחקלאות. בהמשך, נמנה עם 20 הסטודנטים שפתחו את המחזור הראשון בבית הספר. רוב הסטודנטים התמקדו בחיות הקטנות ורק מעטים ביקשו להתמחות בחיות הגדולות. מבין בוגרי המחזור ד"ר אילן וקסמן ואיציק הגיעו ל"החקלאית" והיו לרופאים הראשונים "תוצרת הארץ".

איציק משוכנע שרקע חקלאי קודם עם עבודה בתחום בעלי החיים, יכול לשפר את היכולות כרופא בשדה, יש לו סיכויי קליטה טובים יותר ויכולת תקשורת משופרת עם הרפתנים-הלקוחות-הבעלים. רופא שחלב בצעירותו, טיפל ביונקים, קירב אוכל, קשר פרות לרופא ולמזריע, יבין טוב יותר את השפה המיוחדת של בעלי החיים ושל הקהל שאותו הוא משרת.

רופא, כמו גם רפתן, צריך שיאהב את עבודתו. התגמול בלבד אינו מחזיק את הרופא לאורך שנים: "אני מלווה רופאים צעירים שנכנסים לעבודה בארגון וממליץ להם שייקחו נישא מקצועית ויתמחו בה, ויש הרבה תחומים בעבודה הרפואית.. כך תגבר התעניינותו במקצוע, הדבר יועיל גם למערכת כיועץ מקצועי ויסייע בידי לשרוד את השחיקה

המובנת במהלך השנים. איציק התמחה בעבר ברפואת עדר ובהזנה וכיום הוא מנהל את אתר "החקלאית", שבו הוא מביא מגוון תכנים לקהל החברים. עד כמה שזה נשמע גבוה, איציק קם בבוקר בשמחה לעבודה ונהנה מהקשר עם מנהלי הרפתות ואחראי הבריאות. העבודה ברפואת השטח היא, במידה רבה, שליחות - "השירות הניתן והמסירות לענף ולבעלי החיים בו הם מעל לכול וכמובן שהרופא בשדה צריך שיהיה בעל רמה אישית גבוהה בשילוב עם רמה מקצועית גבוהה. הרפתנים משקיעים רבות ברפת ומגיעים להם השירות המיטבי".

הרופא הווטרינר בשדה עובד קשה ומתוגמל פחות, מול החלופות שעומדות בפני צעיר ישראלי משכיל שסיים זה עתה את לימודיו ולכן צריך דברים נוספים כמו עניין, שליחות, אהבה.

"כנותן שירות אפשר שחלק מהלקוחות יהיו מרוצים כל הזמן, שכל הלקוחות יהיו מרוצים חלק מהזמן, אך קשה שכל הלקוחות יהיו מרוצים כל הזמן, אך זו היא בהחלט השאיפה". ■